

Utbildning är A & O

Stöd till utbildning har av många setts som ett flaggskepp i Svenska Afghanistankommitténs verksamhet. Det har haft stor betydelse för en bättre framtid både för de berörda individerna och för hela samhället. SAK har under lång tid själv drivit ett stort antal reguljära skolor – år 2005 med över 300 000 elever. Vi ska vara stolta över att ha klarat av att hantera ett så stort ansvar. Det är dock inte en önskvärd situation. Vi ser därför positivt på den normaliseringsprocess som pågår där de afghanska myndigheterna tar över ansvaret för dessa skolor. Det är självklart att skolsektorn ska hanteras av landets lagliga regering. Enligt president Karzai ska skolan prioriteras i landets budget.

Även med ett normaliserat regeringsansvar för skolan kommer det att behövas biståndsinsatser inom skolområdet. Afghanistankommittén kommer inte att lämna sitt utbildningsengagemang och Sida är villigt att fortsätta stödja SAKs verksamhet. Det är särskilt angeläget att rikta insatserna så att flickornas möjlighet till utbildning förbättras.

Att skolan är till för både pojkar och flickor är en självklarhet för oss men inte i Afghanistan. Under många år tvingades SAK att smussla med utbildningsstödet till flickor. Så är det inte längre. Flickors rätt till utbildning finns i dag fastslagen i afghansk lag. Ändå går färre flickor än pojkar i skolan, särskilt på landsbygden. Dessutom är ofta flickornas skolgång av lägre kvalitet. Helt klart behövs fortfarande våra insatser.

Kvalitén i undervisningen blir en allt viktigare fråga. I dag är undervisningen inriktad på att upprepa vad läraren säger. Det handlar om minneskunskaper snarare än färdigheter att ta med sig ut i livet. Till stor del reflekterar detta den rådande traditionen i landet men det rör sig också om stora brister i lärarnas utbildning. SAK arbetar med att öka lärarnas kompetens. Detta gäller särskilt de kvinnliga lärarna vars utbildning länge har fått stå tillbaka och till och med upphörde under talibantiden. Utan mer kompetenta kvinnliga lärare blir det ännu svårare att ge flickorna den undervisning de har rätt till.

Flickors skolgång är ofta komplicerad. I regioner där det i dag finns enheter knutna till pojkarnas skola, så kallade annex, kommer SAK att uppgradera dessa till vanliga skolor för flickor. Ett annat åtagande för SAK är att etablera småskolor i avlägsna byar som i dag saknar skola. Lång skolväg försvårar barnens skolgång, inte minst flickornas.

Vissa särskilt utsedda skolor kommer att användas för lärarfortbildning och stå som förebild för andra skolor. En del av dessa kommer att ingå i SAKs vänskoleprogram. Svenska skolor har direktkontakt med sina vänskolor och utbyter information med dem. Också en vänskoleresa till Afghanistan planeras. Engagemanget i de svenska skolorna leder till insamlingar och informations spridning.

Vänskoleaktivitet ger utlopp för praktisk solidaritet samtidigt som man kommer nära det afghanska samhället. Jag hoppas att fler vill vara med och starta vänskolor. Det är också ett praktiskt sätt att följa den nystart som SAK nu gör i sitt bistånd inom skolområdet.

Lena Hjelm-Wallén
ordförande i SAK.

LENA HJELM-WALLÉN, STYRELSEORDFÖRANDE SAK

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Ingå bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.